

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ФАКУЛТЕТ „МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И ПОЛИТИКА“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ,

РЕКТОР:

(проф. д.ик.н. Стати Статев)

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: (3) СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ
НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: (3.3) ПОЛИТИЧЕСКИ НАУКИ

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

СПЕЦИАЛНОСТ: (3.3.01) МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ

СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ: УПРАВЛЕНИЕ НА КОНФЛИКТИ

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 1 година (2 семестъра)

София, 2015 година

Идентификация на статуса: **ОДНК 7.1.3-1**/ Версия 01/Изменение ____/____; стр. ____/____

Ниво на достъп: ☐ общодостъпен ☐ за служебно ползване ☐ поверителен ☐ секретен

Специалност „**Международни отношения**“ със специализация: „**Управление на конфликти**“ в ОКС „Магистър“ е предназначена за всички, завършили ОКС „бакалавър“ в специалностите в Области на висше образование: 2. Хуманитарни науки; 3. Социални, стопански и правни науки; 9. Сигурност и отбрана. Завършилите професионално направление на висше образование „Политически науки“ в УНСС могат да кандидатстват за държавна поръчка, а при попълване на заявената и отпусната бройка – за платено обучение. Получилите степента „бакалавър“ в друго акредитирано ВУ или направление в УНСС могат да кандидатстват само за платено обучение.

Магистърската специалност е разработена съобразно държавните изисквания за ОКС „Магистър“. Учебният план съдържа комбинация от интердисциплинарни курсове, които дават възможност на обучаваните да придобият теоретични и приложни знания в сферата на изследването, разрешаването на конфликти и в други области, свързани с изучаването им. Конфликтната проблематика е една от основните политологични рамки, които позволяват да се разглеждат съвместно вътрешното и международното ниво на политическо действие – като дълбочина на теоретизиране и моделиране на индивидуално, вътрешногрупово, вътрешнополитическо, международно и глобално ниво на анализ.

Основна цел на програмата

Магистърската специалност *Международни отношения: Управление на конфликти* дава цялостна представа за конфликтите като сфера на научно познание и поле на практическа политика. Подобно знание е задължително и необходимо за професионалната реализация на бакалаври с профил хуманитарни; обществени, стопански и правни науки; и сигурност и отбрана, респ. политически науки, международни отношения, публична администрация, управление на човешките ресурси, филология, история, философия, религия, национална сигурност, военно дело и др. То е приложимо в широк професионален спектър и на различни нива на социално взаимодействие, за всеки, който се занимава със създаване и оценка на (публични) политики, и управление на конфликти.

Изследванията на конфликтите представляват самостоятелна, обширна и значима област в теоретичния и проблемно ориентиран анализ в политическите науки и особено в международните отношения. Обикновено, в повечето катедри, водещи обучение по Политически науки и Международни отношения в САЩ и ЕС това направление е обособено в отделени програми, особено магистърски и фокусира изключително голям и интензивен изследователски и студентски интерес. Съдържанието на програмите и курсовете, които те включват е различно – от обща теория и теоретични подходи до специфично акцентирание върху отделни проблеми: типология на конфликтите и кризите; причини за възникването на конфликти; управление и предотвратяване на конфликти и кризи; ранно сигнализиране; превантивна дипломация; международни режими и институции за регулиране на конфликти и множество други.

Основни направления на знанията и уменията

Учебният план е концентриран върху няколко основни пункта. **Първо**, конфликтната теория и нейните обяснения за типовете конфликти, конфликтната динамика и типовете страни, уязвими за вътрешно държавни конфликти, също така и основните рамки за анализ на конфликти и кризи. **Второ**, теоретико-приложните проблеми, свързани с разрешаването, трансформирането и управлението на конфликти. Поставен е акцент върху проблемите на превантивната дипломация, преговорите за разрешаване на конфликти, ранното сигнализиране и създаването на системи за ранно сигнализиране. Разглеждат се и проблемите, свързани с политиката на ЕС, ООН, ОССЕ и НАТО към трети

страни по конфликт, както и механизмите и инструментите за преодоляване на конфликтите и пост-конфликтно възстановяване. **Трето**, обяснението за възникването на конфликтите и източниците на агресия: от човешката природа, през потребностите, ролята на ситуациите, научаването и фрустрацията до ролята на идентичността, социалната среда и структура, икономическите и политическите причини за конфликтно поведение. Моделите се представят в цялост и в детайли, като се анализират и оценяват техните допускания, обяснителната им сила, както и връзките между отделните теории. **Четвърто**, изграждането на практически умения по моделиране на конфликти чрез разнообразен методологичен инструментариум. Тук теоретичните модели са операционализирани до нивото на показатели, които могат да бъдат наблюдавани, измервани, индексирани (напр. стилове на поведение, типове темперамент, типове ситуации, типове потребности, структурни и ситуационни показатели и др.). **Пето**, работата с конфликтите е поставена в рамките на проблемите на развитието, глобализацията, сигурността, новите технологии, новите медии и канали за комуникация. Това профилира, фокусира специалността и дава възможност за развиването на различни модули, в зависимост от потребностите на студентите.

Форма и продължителност на обучението

Обучението се осъществява в редовна групово форма при минимум дванадесет (12) записани студенти и в индивидуална форма при по-малко от дванадесет (12) записани студенти.

Продължителността на обучението е една (1) година (два семестъра):

- платено обучение за уч. 2015/2016 г.;
- държавна поръчка и платено обучение след уч. 2016/2017 г.

Обучението се осъществява от Катедра „Международни отношения“ към Факултет „Международна икономика и политика“ на УНСС, съвместно с изявени външни експерти от други държавни и частни институции, имащи пряк досег с конфликтно поведение и управление, както и от други университети по конкретни проблемни области и дисциплини.

Обучението е осигурено с авторски учебници на български език, със задълбочени теоретични, и приложни изследвания на преподавателския екип с неоспорим авторитет в областта в България. Голяма част от представителната за дисциплината литература е и на английски език. Поради тази причина, допълнителна предпоставка за ползотворно участие в учебния процес е поне пасивно владение на английски език (на равнище четивно разбиране). Програмата, освен на български език може да бъде реализирана и на английски език, вкл. с фокус върху чуждестранни студенти.

Прием

- Могат да кандидатстват всички, завършили ОКС „бакалавър“ или „магистър“ в специалностите в Области на висшето образование: 2. Хуманитарни науки; 3. Социални, стопански и правни науки; 9. Сигурност и отбрана.
- Наличието на сертификати и документи, удостоверяващи чуждоезикови познания е предимство.
- Завършилите професионално направление на висшето образование „Политически науки“ в УНСС кандидатстват за държавна поръчка. При попълване на заявената и отпусната бройка – за платено обучение. Получилите образователна степен „бакалавър“ или „магистър“ в друго акредитирано ВУ или друго направление в УНСС могат да кандидатстват само за платено обучение.

Форма на завършване

Защита на дипломна работа/магистърска теза.

Съдържание на магистърската програма

Програмата покрива широк спектър от проблеми, свързани с икономическите, социалните, психологическите, културно-цивилизационните, етнически, религиозни и други фактори, предизвикващи конфликти. За да обхване по-широк кръг от проблеми и по този начин да отговори на потребностите на по-голям кръг от потенциални студенти, програмата има няколко модула, които съчетават анализа на конфликта с други, свързани с него области на знанието и практиката. Предвиждат се следните концентрации/модули:

- А. Превантивна дипломация и разрешаване на конфликти;
- Б. Конфликти и развитие;
- В. Конфликти и международни отношения;
- Г. Конфликти и сигурност;
- Д. Психологическо профилиране и разрешаване на конфликти;
- Е. Конфликти, цивилизации, религии и идентичности.

В първия семестър са предвидени общи задължителни дисциплини. Във втория семестър, в зависимост от преобладаващото желание на студентите и от броя на обучаваните за съответната учебна година студенти, могат да бъдат реализирани до две от посочените в учебния план концентрации/модули. В отделните учебни години може да се реализира различна концентрация/модул.

Списъкът с избираеми дисциплини е общ за всички концентрации/модули, като те се предлагат всяка година от Катедрата в зависимост от текущите потребности, желанията на студентите и възможностите на преподавателския екип. От предложения ежегодно списък с избираеми дисциплини се избира само по една във всеки семестър.

Факултативните дисциплини са разграничени според модулите и са по една, която е задължителна за съответния модул.

Подобна гъвкава структура на програмата позволява по-широк обхват на преподавателски екипи и компетентност, надхвърлящи рамките на катедрата. Ще се осигури платформа за създаване на външна мрежа от експерти и връзки с потенциални работодатели за завършващите студенти, динамичност на специалността и адаптиране към промени в учебната и социалната среда.

Компетенции (сфери на реализация)

Магистрите формират специфични умения и знания, които са необходими и задължителни за професионалната реализация на бакалаври с профил хуманитарни; обществени, стопански и правни науки; и сигурност и отбрана, респ. политически науки, международни отношения, публична администрация, управление на човешките ресурси, филология, история, философия, религия, национална сигурност, военно дело и др. Тези умения са приложими в широк професионален спектър и на различни нива на социално взаимодействие, за всеки, който се занимава със създаване и оценка на (публични) политики, и управление на конфликти.

Комплексният характер на придобитите знания и умения позволява широка сфера на реализация на завършилите студенти. Те могат да работят във всички сфери и нива на публичната администрация като държавни служители, за които е необходима магистърска степен на образование в съответствие с предвидените от Закона за държавната администрация, Закона за държавния служител и други нормативни документи изисквания към кандидатите за държавна служба. Те могат да намерят успешна реализация като

ръководители в различни ведомства и служби на държавната, местната и европейската администрации, включително и на най-високите нива на управленската йерархия. Освен това, магистърската програма дава управленски, практически и аналитични умения, приложими в частната сфера на реализация – в бизнеса и неправителствения сектор. Магистрите се подготвят не само за ръководна, но и за научно-изследователска, консултантска и експертна дейност в областта на управлението на конфликти както във вътрешния социалнополитически и икономически живот, така и в контекста на международните отношения.

По-конкретно придобилите магистърска степен притежават необходимата професионална компетентност, респ. реализация като:

- управление на програми и проекти с обществена полза;
- управление на човешки ресурси и лидерство в частния сектор;
- консултантска експертиза към държавни и неправителствени структури;
- служители, експерти и съветници в централни държавни органи;
- служители в Министерството на външните работи и неговите структури у нас и в чужбина;
- референти и анализатори в българските ведомства за сигурност и отбрана;
- външнополитически коментатори и експерти в СМИ;
- специалисти в отделите за международна дейност на държавни институции, недържавни, нестопански публични организации, търговски камари, митници, вносно-износни дружества, както и в представителства на транснационални корпорации, фирми със смесено участие;
- служители в структурите на Европейския съюз и други международни организации и институции у нас и в чужбина.

Настоящата Квалификационната характеристика е приета на заседание на Катедра „Международни отношения“ от 10.03.2015 г., на заседание на ФС на Факултет „Международна икономика и политика“ от 10.03.2015г. и от АС на УНСС на /..... 2015 г.

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА:

(проф. д-р Георги Генов)

ДЕКАН:

(проф. д-р Георги Генов)